

IPA-ACON ASSURANCE B.V.

Henk Schijvenaarstraat 1
Postbus 6222
2001 HE HAARLEM
Telefoon 023 – 531 95 39
Fax 023 – 531 1700
info@ipa-acon.nl
www.ipa-acon.nl

Aan de raad van de gemeente Ameland
T.a.v. mevrouw J. Metz, raadsgriffier
Postbus 22
9160 AA HOLLUM

Haarlem, 16 juni 2021

Reg.nr. : 1003527/215/459/2524
Betreft : Accountantsrapport 2020 gemeente Ameland

Geachte leden van de raad,

In het kader van de algemene controleopdracht hebben wij de financiële administratie en de jaarrekening 2020 van de gemeente Ameland gecontroleerd. Wij hebben bij de jaarrekening 2020 een goedkeurende verklaring verstrekt.

In aansluiting op onze werkzaamheden in het kader van de controle van de jaarrekening 2020 van uw gemeente, presenteren wij u hierbij de resultaten van onze controle. De hierin opgenomen bevindingen en aanbevelingen hebben wij reeds ambtelijk in concept besproken.

De jaarrekeningcontrole is bij uw gemeente op een prettige en in een constructieve samenwerking verlopen. Wij hebben van de directie en medewerkers een goede medewerking en alle benodigde informatie ontvangen. Onze dank hiervoor.

Wij zijn gaarne bereid tot het verstrekken van nadere toelichtingen.

Hoogachtend,
Ipa-Acon Assurance B.V.

Was-getekend: mr. drs. J.C. Olij RA

Bijlage: Accountantsrapport 2020 gemeente Ameland

IPA-ACON ASSURANCE B.V.

Henk Schijvenaarsstraat 1
Postbus 6222
2001 HE HAARLEM
Telefoon 023 – 531 95 39
Fax 023 – 531 1700
info@ipa-acon.nl
www.ipa-acon.nl

ACCOUNTANTSRAPPORT 2020

GEMEENTE AMELAND

INHOUDSOPGAVE

PAGINA

1	INLEIDING.....	1
2	CONTROLEPLAN, RISICOANALYSE, NORMEN EN TOLERANTIES.....	3
2.1	Controleplan en -protocol	3
2.2	Risicoanalyse	3
2.3	Controletoleranties	3
3	UITVOERING VERBIJZONDERDE INTERNE CONTROLES EN INTERIM-CONTROLE	5
3.1	Interne beheersing van voldoende niveau	5
3.2	Bevindingen interne controles	5
3.3	Opvolging bevindingen managementletter en rapport van vorig jaar	6
4	EFFECTEN CORONACRISIS.....	7
4.1	De Tozo-regeling	7
4.2	Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)	8
4.3	Omzetverlies en meerkosten Jeugdwet en WMO.....	9
4.4	Thuiswerken	9
5	SOCIAAL DOMEIN	10
5.1	Uitbesteding taken en risico's.....	10
6	UITVOERING EINDEJAARSCONTROLE	11
6.1	Algemeen	11
6.2	Begrotingsrechtmatigheid.....	11
6.3	Financiële administratie.....	12
6.4	Jaarverslag en jaarrekening	12
6.5	Rekening van baten en lasten.....	13
7	BALANS EN FINANCIËLE POSTIE GEMEENTE AMELAND	14
7.1	Ontwikkelingen en algemeen beeld	14
7.2	Overzicht financiële positie.....	14
7.3	Stand van de voorzieningen.....	14
7.4	Immateriële vaste activa.....	14
7.5	Materiële vaste activa.....	15
7.6	Grondexploitaties	15
8	SINGLE INFORMATION EN SINGLE AUDIT (SISA)	16
8.1	Algemeen	16
8.2	Toenemend aantal regelingen	16
8.3	Tabel van fouten en onzekerheden.....	17

9	OVERIGE BEVINDINGEN EN ACTUALITEITEN	18
9.1	Wet Normering Topinkomens (Wnt).....	18
9.2	Fraude	18
9.3	Rechtmatigheidsverklaring	18
10	CONCLUSIE.....	19
10.1	Geconstateerde fouten en onzekerheden getrouwheid en rechtmatigheid	19
10.2	Controleverklaring	19

Bijlage

1	Tabel van fouten en onzekerheden SiSa 2020	21
---	--	----

Henk Schijvenaarsstraat 1
Postbus 6222
2001 HE HAARLEM
Telefoon 023 – 531 95 39
Fax 023 – 531 1700
info@ipa-acon.nl
www.ipa-acon.nl

Aan de raad van de gemeente Ameland
Postbus 22
9160 AA HOLLUM

Haarlem, 16 juni 2021

Reg.nr.:1003527/215/459/2524

Betreft: Accountantsrapport 2020 gemeente Ameland

Geachte leden van de raad,

Wij hebben de jaarrekening 2020 van de gemeente Ameland gecontroleerd. In dit accountantsrapport geven wij onze belangrijkste controlebevindingen weer. Bij de jaarrekening 2020 hebben wij op 16 juni 2021 een goedkeurende controleverklaring verstrekt. De goedkeurende controleverklaring geldt zowel voor het getrouwheidsaspect als voor het rechtmatigheidsaspect.

Wij hebben de originele controleverklaring separaat toegezonden. Wij verzoeken u contact met ons op te nemen als uw raad de jaarrekening 2020 niet ongewijzigd vaststelt. Wij kunnen in dat geval in overleg actie ondernemen.

1 INLEIDING

In dit rapport kijken wij terug naar de algemene ontwikkelingen op het gebied van het financieel administratief beheer en de interne beheersing. Het zal u niet verbazen dat de Covid-19 als een rode draad door de jaarstukken van de gemeente Ameland loopt en ook een aandachtspunt is voor onze controle, al was het maar vanwege de verschillende (nieuwe) regelingen en afspraken vanuit het Rijk. Wij besteden in dit rapport daarnaast aandacht aan het sociaal domein en de Covid-19, aan de financiële positie, maar ook de (verbijzonderde) interne controles, de verbonden partijen en de SiSa-verantwoording zijn belangrijke onderwerpen voor onze controle.

Covid-19 en impact op uw organisatie

Het coronavirus heeft geen directe invloed op de controle en ons oordeel voor de jaarrekening 2020 van de gemeente Ameland. De Covid-19 maatregelen raken wel onderdelen van de bedrijfsvoering. Dit heeft hier en daar uw organisatie aanvullende inspanningen gekost, met verwijzing naar de crisis. De afzonderlijke maatregelen die door uw gemeente dan wel het Rijk getroffen zijn in het kader van de crisis kennen, veelal door het ad-hoc karakter van de maatregelen, weer hun eigen dynamiek.

Wij verwijzen korthedshalve naar paragraaf ' Financiële gevolgen Corona' in de jaarrekening 2020 waarin mede de (financiële) effecten inzake de Covid-19 voor uw gemeente nader zijn toegelicht¹. De oorzaak van de afwijkingen ten opzichte van de begroting ligt veelal in het (deels) niet doorgaan van activiteiten en/of derving van inkomsten. Daarnaast zijn er aanvullende bijdragen vanuit het Rijk ontvangen in verband met de Covid-19.

Controleaanpak

Onze controleaanpak bestaat in hoofdlijnen uit drie fasen, namelijk de planning en risicoanalyse, de interim-controle en de jaarrekeningcontrole. Het controleplan komt kort aan bod in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de uitvoering van de verbijzonderde interne controles en geven wij een samenvatting van de belangrijkste bevindingen uit de interim-controle. In hoofdstuk 4 behandelen wij het effect van de coronacrisis. In hoofdstuk 5 gaan wij kort in op het sociaal domein. De bevindingen van de eindejaarscontrole zijn opgenomen in hoofdstuk 6 en 7.

Daarna zullen de bevindingen in het kader van de SiSa (Single information Single audit) aan de orde worden gesteld. Na de overige bevindingen en actualiteiten sluiten wij het rapport af met de conclusies.

¹ Zie Notitie effecten en risico's voor decentrale overheden vertaald naar de jaarrekening 2020, Commissie Bedrijfsvoering Auditing Decentrale Overheden (BADO) d.d. 26 februari 2021.

2 CONTROLEPLAN, RISICOANALYSE, NORMEN EN TOLERANTIES

2.1 Controleplan en -protocol

Onze controle is onderverdeeld in twee perioden, de interim-controle en de eindejaarscontrole. Tijdens de interim-controle richten wij ons op de opzet, het bestaan en de werking van de financiële processen alsmede op de kwaliteit van de uitvoering van interne controlemaatregelen en -programma's, dit zowel ten aanzien van de getrouwheid- als de rechtmatigheidsaspecten. Tijdens de eindejaarscontrole richten wij onze controle met name op de jaarrekeningposten en voeren wij aansluitcontroles, cijferbeoordelingen, verbandscontroles en daar waar noodzakelijk aanvullende gegevensgerichte controlewerkzaamheden uit.

De reikwijdte van de opdracht tot controle van de jaarrekening 2020 is vastgelegd in de vigerende controleverordening die door uw raad is vastgesteld op 15 november 2003. Het bijbehorend normenkader is laatstelijk in 2017 gewijzigd. Deze documenten zijn uitgangspunt geweest voor de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden voor de jaarrekening 2020. Verordening en normenkader hoeven niet elk jaar te worden bijgesteld, wel is een periodieke beoordeling of ze nog voldoende actueel zijn relevant. Het is raadzaam binnenkort het normenkader te actualiseren, om dan daarin in elk geval de aangepaste en nieuwe regelgeving rondom subsidie en de door uw raad vastgestelde financiële verordening 2020 op te nemen.

2.2 Risicoanalyse

Bij aanvang van de controle hebben wij een risico-inventarisatie uitgevoerd waarbij de belangrijkste risico's waar de gemeente Ameland mee te maken heeft, zijn geïdentificeerd. Deze risicoanalyse is een belangrijk onderdeel van de accountantscontrole en maakt derhalve deel uit van ons pre-audit gesprek. De risicoanalyse richt zich op zowel de externe risico's als de risico's in de bedrijfsvoering. Bij de inventarisatie is onze insteek primair gericht op de risico's in de processen die leiden tot mutaties in de balans en de programmarekening.

2.3 Controletoleranties

Op grond van het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) stelt de raad de goedkeuringstolerantie vast die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren. U heeft ons opgedragen om bij onze oordeelsvorming uit te gaan van de hierna vermelde (wettelijke) goedkeuringstolerantie.

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (in % lasten incl. mutaties reserves)	$\leq 1\%$	$> 1\% < 3\%$	–	$\geq 3\%$
Onzekerheden in de controle (in % lasten incl. mutaties reserves)	$\leq 3\%$	$> 3\% < 10\%$	$\geq 10\%$	–

Op basis van de jaarrekening 2020 (inclusief de mutaties reserves) betekenen bovengenoemde percentages dat een totaalbedrag aan fouten in de jaarrekening van circa € 300.000,- en een totaal bedrag van onzekerheden van circa € 900.000,- een goedkeurende strekking van de controleverklaring niet zullen aantasten. De rapporteringstolerantie voor zowel elke fout als elke onzekerheid is door uw raad vastgesteld op € 25.000,-.

In onze conclusies (paragraaf 10.1) geven wij in een tabel specifiek weer welke bevindingen qua omvang boven de door u gestelde grens van € 25.000,- uitgaan.

3 UITVOERING VERBIJZONDERDE INTERNE CONTROLES EN INTERIM-CONTROLE

3.1 Interne beheersing van voldoende niveau

Bij de controle beoordelen wij de interne maatregelen van interne beheersing die relevant zijn om te komen tot een getrouwe jaarrekening. Op basis van onze controle zijn wij van oordeel dat in algemene zin de administratieve organisatie en interne controle op toereikende wijze is opgezet en dat hiermee de basis aanwezig is voor een adequate informatievoorziening. Wij hebben tijdens onze controle in 2020, geen fundamentele tekortkomingen geconstateerd die een belangrijk effect hebben op de jaarrekening 2020.

VIC-plan en de rechtmatigheidsverantwoording

Voor 2020 is net als voorgaande jaren (nog) geen VIC-plan opgesteld. Dit onderliggende controleplan kan als kader dienen voor de opzet, de aanpak en diepgang en omvang van de deelwaarnemingen van de verbijzonderde interne procescontroles. In het controleplan wordt op praktische wijze rekening gehouden met de aard en omvang van de organisatie. Het doel van de ontwikkeling van de VIC is het vormen van een voldoende fundament voor de rechtmatigheidsverklaring die het college straks over het beheer in 2021 zelf moet gaan afgeven. De wetswijziging is overigens tot op heden nog niet doorgevoerd.

Een VIC-plan geeft een goede grondslag om t.z.t. aan deze verplichting te kunnen voldoen. Wij vragen uw college hieraan prioriteit te geven.

3.2 Bevindingen interne controles

Conform de gemaakte afspraken zijn voor 2020 de verbijzonderde interne controles (VIC) uitgevoerd inclusief de relevante onderdelen van het sociaal domein. Hiermee zijn de belangrijkste financiële processen geraakt. Wij hebben deze interne werkzaamheden gereviewed. De intern geconstateerde fouten en onzekerheden zijn vastgelegd. De volgende bevindingen zijn waargenomen:

Europese aanbestedingen

De raad heeft op 23 juli 2018 krediet beschikbaar gesteld voor de realisatie van 'Revitalisatie dorpscentrum Nes'. Voordat de gemeente overging tot het aanbesteden van deze opdracht, is ervoor gekozen om vanwege de krapte van bouwmaterialen alvast gedeeltelijke materialen (straatstenen) zelf in te kopen. Uiteindelijk zijn deze stenen beschikbaar gesteld aan de geselecteerde aannemer.

Bij inkoop van straatstenen is volgens Aanbestedingswet 2012 sprake van een levering. Voor leveringen geldt dat als de inkoopwaarde (opdrachtwaarde) boven € 214.000,- bedraagt (binnen periode van vier jaar), je dan verplicht de Europese aanbestedingsregels moet volgen. De afgelopen drie jaar is voor € 418.358,- aan straatstenen afgenomen. Er is hierbij geen aanbestedingsprocedure gevolgd. Hier is sprake van een rechtmatigheidsfout. Wij wegen het bedrag boven de Europese norm, zijnde € 204.000,- mee bij onze foutenevaluatie.

Regeling Uitwonende Studerenden (TUS)

Uit de VIC is gebleken dat de dossiers van de regeling Uitwonende Studerenden incompleet zijn (verouderde documentatie). De financiële omvang van dit proces is echter beperkt. Het volledige bedrag van € 18.154,- merken wij aan als onzeker en wegen we mee bij onze foutenevaluatie.

3.3 Opvolging bevindingen managementletter en rapport van vorig jaar

Conform onze opdrachtbevestiging hebben wij de relevante controlebevindingen in onze managementletter d.d. 2 maart 2021 gerapporteerd na afronding van onze interim-controle. Onze belangrijkste bevindingen en aanbevelingen zijn in de onderstaande tabel kort samengevat. Hierin zijn tevens, voor zover relevant, de bevindingen van voorgaande rapportages inbegrepen. Wij zullen bij de eerstvolgende interim-controle in het najaar 2021 de stand van zaken opnieuw beoordelen. Indien hiertoe aanleiding bestaat zullen wij in de managementletter rapporteren.

Tabel: voortgang bevindingen managementletter 2020 en voorgaande rapportages

nr.	aanbeveling	status / advies ultimo april 2020
1	Het opzetten en centraal beheren van een contractenregister.	Een contractendatabases is in gebruik.
2	Opstellen van een formeel Intern Controleplan (vastgesteld in het directieteam). Verbijzonderde interne controles tijdig inplanen en uitvoeren. Want dan is het mogelijk eventueel geconstateerde onrechtmatigheden intern te corrigeren of met college- of raadbesluiten te herstellen.	De directie heeft opdracht gegeven om een intern controleplan op te laten stellen. Verwachting was dat dit in 2020 zou worden gerealiseerd maar dit is mede vanwege Covid-19 nog niet gebeurd.
3	Naleving van het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente en specifiek aandacht voor (integrale) dossiervorming mede vanwege gewijzigde wetgeving, drempels etc.	De aanbestedingen worden nog in de VIC 2020 m.b.v. spend-analyse uitgevoerd. Over de bevindingen rapporteren wij in dit accountantsrapport.
4	Maak afspraken SDF over de informatie en tijdige aanlevering van verantwoordingen in het sociaal domein. Specifieke aandacht van de vak-afdeling op de financiële afhandeling en bevoorschotting met SDF bij de jeugdzorg is nodig.	Gemeente Ameland blijft afhankelijk van de aanleveringen vanuit het SDF. Invloed op de processen aldaar is beperkt.
5	Borg de primaire functiescheiding zoveel mogelijk: - maak werkafspraken waarin is opgenomen welke mutaties door applicatiebeheerders niet gemaakt mogen worden en laat dit via logbestanden vastleggen (waardoor achteraf daarop controle mogelijk is). - implementeer in Key2Finance voor gevoelige mutaties (bankrekeningen) functiescheiding, bijv. via het 4-ogen principe.	Om praktische redenen is hieraan tot op heden nog geen opvolging gegeven.

4 EFFECTEN CORONACRISIS

Inmiddels is duidelijk dat de crisis grote maatschappelijke gevolgen heeft en ook op vele fronten ingrijpt in het gemeentelijk handelen. Gedurende het jaar bent u door het college geïnformeerd over gevolgen van de crisis, de getroffen maatregelen en de effecten ervan. En corona is nog niet onder controle, dus ook in 2021 zullen de bijzondere omstandigheden voortduren.

In de jaarrekening wordt er op meerdere plekken toelichting gegeven op de effecten van de crisis, onder meer in de inleiding en de paragraaf lokale heffingen (effecten toeristenbelasting). In de (nieuwe) paragraaf ' Financiële gevolgen Corona' in de jaarrekening 2020 wordt een samenvattend inzicht gegeven van de effecten op de begroting en de financiële gevolgen in de rekening.

Uit de tabellen in de paragraaf blijkt dat de omvang van de maatregelen, zowel lokale besluiten als rijksbeleid, in aantal en aard, maar zeker ook in euro's groot is. Natuurlijk is het lastig om alle coronakosten apart zichtbaar te maken, vele extra-uitgaven zitten verwezen in de reguliere processen; desondanks geeft de paragraaf een goede inkijk. Uit de paragraaf blijkt ook dat, in elk geval voor 2020, de crisis voor de gemeente niet op alle terreinen geld kost. Zo worden de Tozo-kosten volledig door het Rijk vergoed en is de van het Rijk ontvangen compensatie voor toeristenbelasting hoger dan de verminderde belastingontvangsten.

Wij gaan hieronder in op enkele specifieke coronamaatregelen.

4.1 De Tozo-regeling

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) is een van de maatregelen van het kabinet om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. De regeling is voor zelfstandig ondernemers, waaronder Zzp'ers, en kent meerdere versies. In het verslagjaar golden respectievelijk Tozo 1 en Tozo 2. Momenteel loopt Tozo 3 nog en die is onlangs opgevolgd met Tozo 4. De doelstelling van de regeling veranderd niet in achtereenvolgende versies, de voorwaarden waaronder gebruik gemaakt kan worden van de regeling wel.

De uitvoering van de Tozo gaat met grote bedragen gepaard: uit de rekening blijkt dat de totale Tozo-uitgaven in 2020 ongeveer € 900.000,- bedroegen. Het Rijk draagt deze lasten, de gemeente heeft van het Rijk meer dan voldoende voorschotten ontvangen om de uitkeringen te kunnen financieren. Verder ontvangt de gemeente ter dekking van de uitvoeringskosten een vaste vergoeding per dossier.

Uitvoering en controle

Bij de inrichting van de Tozo-regeling heeft de rijksoverheid ervoor gekozen om aan te sluiten bij de opzet van de Bbz-uitkeringen uit de participatiewet. Voor de uitvoering van de Tozo is neergelegd bij het BZF (Bureau Zelfstandigen Fryslân), onderdeel van de gemeente Leeuwarden, is ook de uitvoering van de Tozo neergelegd bij dit bureau.

Voor de controle van deze uitgaven maken wij daarom gebruik van de controlewerkzaamheden van de accountant van de gemeente Leeuwarden. Deze heeft zijn werkzaamheden onlangs afgerond. Weliswaar iets vertraagd, maar daar was een gegronde reden voor: de instructies van het Rijk rondom de controle van de Tozo-regeling (de nota verwachtingen accountantscontrole) zijn pas 8 april 2021 definitief gepubliceerd.

Toekenningen rechtmatig

Bij de opzet van de regeling door het Rijk woog zwaar dat de regeling snel ingevoerd kon worden en de gemeente snel de ondernemers die ondersteuning nodig hadden, deze konden toekennen en uitkeren. Er werden wel degelijk eisen gesteld aan de aanvraag en de aanvrager, maar in veel gevallen volstond een zgn. eigen verklaring.

Uit de controle documentatie die wij ontvangen hebben blijkt dat de aanvragen beoordeeld zijn met de nodige controles en dat de toekenningen, binnen de kaders van de regeling, rechtmatig zijn toegekend.

Beoordeling later

In de Tozo-regeling is aangehaakt bij het M&O-beleid (beleid ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik) dat een gemeente al moet hebben voor de uitvoering van de Participatiewet. In formele zin is het idee dat het bestaande M&O-beleid voldoende moet zijn om onrechtmatig gebruik van de Tozo-regeling tegen te gaan. In haar uitingen is het ministerie van SZW daar gedurende het jaar deels op teruggekomen door nadrukkelijk weer te geven dat ze verwachten dat er een actief M&O-beleid gevoerd wordt; ter ondersteuning daar van heeft ze onder meer handreikingen en tools ontwikkeld.

De gemeente Leeuwarden heeft daarom specifiek beleid voor misbruik en oneigenlijk gebruik opgesteld en het Tozo-controleplan daarop ingericht. Uit de ontvangen controledocumentatie blijkt dat de gemeente Leeuwarden in 2021 beoordelingen en controles conform dit plan gaat inrichten. Specifieke onderdeel hiervan zijn de zgn. signaleringen van het landelijke Inlichtingenbureau: de opvolging hiervan krijgt in 2021 vorm.

Beoordeling mag ook in 2021

Het Rijk heeft ingezien dat de materie complex is en de uitvoering van beoordelingen door allerlei oorzaken pas laat op gang komt. Daarom wordt er gelegenheid geven om toezicht, controles etc. op de verstrekkingen in 2020 ook in 2021 uit te voeren; de verantwoording over 2020 is dus niet de definitieve opgave, correcties kunnen ook in de verantwoording over 2021 worden meegenomen. De gemeente Leeuwarden maakt van deze mogelijkheid, naar onze mening op juiste wijze en terecht, gebruik. Dat betekent evenwel dat terugvorderingen uit hoofde van misbruik en oneigenlijk gebruik pas in de SiSa-verantwoording 2021 betrokken worden.

4.2 Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)

Eind 2020 heeft het Rijk de TONK (de regeling Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijk Kosten) ingevoerd. Het is een aanvullende ondersteuning voor huishoudens die in ernstige financiële problemen dreigen te komen. De regeling richt zich dus op alle burgers en dus breder dan voorgaande regelingen, die specifiek voor ondernemers waren. Voor de uitvoering wordt aansluiting gezocht bij de bijzondere bijstand en wordt dus neergelegd bij de gemeenten. Daarmee is er een duidelijke parallel met de Tozo, waar aansluiting gezocht werd met de bijzondere bijstand zelfstandigen.

Gegeven de ervaringen bij de Tozo ontwikkelt het ministerie van SZW voor deze regeling al bij de start een handleiding om de uitvoering te reguleren en waar mogelijk te vereenvoudigen en daarmee de uitvoeringslast te verlichten.

4.3 Omzetverlies en meerkosten Jeugdwet en WMO

De Rijksoverheid en de VNG hebben afspraken gemaakt over het bieden van financiële zekerheid aan zorgverleners in de coronatijd. Alhoewel deze afspraken natuurlijk nader zijn ingevuld, is het aan de gemeenten zelf om er feitelijke uitwerking aan te geven. Deze beleidsvrijheid komt ook terug in de wijze waarop het Rijk deze extra kosten bij de gemeenten financiert: via een deel (decentralisatie-uitkering) van de algemene uitkering. Er is dan ook geen verantwoording nodig aan het Rijk over de besteding van deze gelden. Voor de wijze van verantwoorden over omzetverlies en meerkosten sluit de gemeente Ameland aan bij de hiervoor landelijk ontwikkelde systematiek. De hiervoor ontwikkelde planning gaat ervan uit dat gemeenten, op basis van ingediende declaraties of verantwoordingen etc., voor 1 april duidelijkheid bieden aan zorgverleners op welke compensatie ze recht hebben. En dat de zorgverlener aansluitend, voor 1 juni, via haar jaarrekening (voorzien van een controleverklaring) rapporteert of er sprake is van overcompensatie en de wijze van verrekenen daarvan.

4.4 Thuiswerken

De crisis heeft ook voor de ambtelijke organisatie gevolgen. De medewerkers zijn al sinds dit voorjaar (overwegend) niet welkom op hun werkplekken in het gemeentehuis en werken thuis. En dat alles terwijl de reguliere taken doorliepen en er juist vanwege de crisis een groter beroep werd gedaan op de organisatie. Wij begrepen uit interviews dat er, ondanks hobbels in de eerste maanden, op een doelmatige en effectieve wijze is gewerkt.

Thuiswerken vergt een andere wijze van afstemmen, meer zelfstandigheid en afdoende beheersmaatregelen in de IT-organisatie om het thuiswerken te faciliteren, maar ook om het betrouwbaar en veilig te laten verlopen. Beheersmaatregelen die in dit kader onder meer relevant zijn: een bedrijfsmatige VPN-oplossing, een veilige conference oplossing (video/audio), adequaat wachtwoordenbeleid en gebruik van multi-factor authenticatie, bij gebruik eigen apparatuur (BYOD) die gecontroleerd is vanuit het beveiligingsbeleid (antivirus controle, configuratie baselines etc.), adequate helpdesk voor IT-ondersteuning voor de medewerkers die thuis werken, borging van procedures bij thuiswerken in verband met privacy/datalekken.

De gemeente heeft deze beheersmaatregelen, voor zover wij dat kunnen beoordelen, op redelijke wijze geïmplementeerd. Maar ook bij informatiebeveiliging speelt de menselijke factor uiteindelijk een heel belangrijke rol en dat betekent bewustwording bij de medewerkers over de risico's en het verwachte gedrag daarbij.

5 SOCIAAL DOMEIN

5.1 Uitbesteding taken en risico's

Bij de afronding van onze controle (medio juni 2021) zijn er geen resterende fouten en onzekerheden geconstateerd. Wel zijn er fouten geconstateerd die voortvloeien uit de controles bij de Sociale Verzekeringsbank met betrekking tot de persoonsgebonden budgetten. De onzekerheden ten aanzien van het sociaal domein bij Ameland zijn gezien de omvang van de bestedingen relatief beperkt en hebben uiteindelijk geen effect op het goedkeurend oordeel. Hierna gaan wij kort in op de belangrijkste onderdelen van het sociaal domein.

Wij hebben vastgesteld dat verbijzonderde interne controles inzake de Participatiewet zijn uitgevoerd en dat de werkzaamheden op toereikende wijze zijn vastgelegd. Wij hebben van deze interne werkzaamheden gebruik gemaakt –mede in het kader van de SiSa – voor onze controle. Uit de zichtbaar uitgevoerde interne controles resulteerden geen materiële bevindingen, wel enkele procesmatige aanbevelingen. Ook voor de reguliere Wmo voorzieningen zijn geen bijzonderheden geconstateerd.

Jeugdzorg

De taken in kader van Jeugdzorg zijn overgedragen aan de Sociaal Domein Friesland (SDF). Ten tijde van de afronding van onze controle had de gemeente op onderdelen afrondende memo's ontvangen. Uit de financiële administratie blijkt dat de kosten van Jeugdzorg voor uw gemeente € 537.034,- bedragen. Uit dit totaal geldt dat voor een bedrag van € 391.012,- aan kosten zorgaanbieders met een productieverklaring/controleverklaring verantwoording moeten afleggen. Wij hebben vastgesteld dat bijna voor alle zorgaanbieders deze documenten ontvangen zijn.

Op de balans is € 22.485,- opgenomen als verplichting nog te betalen Jeugdzorg. Wij hebben vastgesteld dat alle verplichtingen op de balans van voorgaande jaren zijn afgewikkeld.

Wmo

Voor de Wmo-voorzieningen is voor 2020 € 675.752,- (hiervan: € 42.463,- in vorm van pgb's) aan kosten in rekening gebracht door de zorgverleners. Wij hebben vastgesteld dat ten tijde van onze controle 90% van alle productieverzoeken binnen waren. Ons is verder medegedeeld dat alle kosten die betrekking hebben op 2018 en 2019 inmiddels zijn betaald. Voor het boekjaar 2020 is een verplichting van € 27.960,- opgenomen in de jaarrekening.

Persoonsgebonden budgetten

Een deel van de zorg wordt verstrekt in de vorm van persoonsgebonden budgetten (pgb's). Deze pgb's worden door de gemeente toegekend, maar het administratieve beheer wordt door de SVB verzorgd. De toekenning van pgb's door de gemeente wordt door de interne controle beoordeeld en de conclusie daarvan is, zoals hiervoor al weergegeven dat deze toekenningen rechtmatig zijn en juist verantwoord en doorgegeven zijn aan de SVB. Voor de feitelijke levering van de zorg en de verantwoording van de feitelijke kosten is de gemeente afhankelijk van de SVB. En de SVB had ook in 2020 nog problemen met het afronden van haar administratie en het afleggen van verantwoording daarover; ze heeft van haar accountant een controleverklaring met beperking ontvangen. Wij hebben geconstateerd dat Ameland in 2020 enkele cliënten heeft aan wie de Sociale Verzekeringsbank een Pgb uitkeert. De financiële omvang is voor de jaarrekening is trouwens zeer beperkt.

6 UITVOERING EINDEJAARSCONTROLE

6.1 Algemeen

Eind mei 2021 zijn wij gestart met de controle van de jaarrekening. De kwaliteit van de ter controle aangeboden concept jaarrekening 2020, inclusief de SiSa-verantwoording was voldoende om onze controle te starten. In dit hoofdstuk rapporteren wij u de belangrijkste bevindingen ten aanzien van de jaarrekeningcontrole 2020.

6.2 Begrotingsrechtmatigheid

Voor de rechtmatigheidscontrole gaan wij onder meer na of de financiële beheershandelingen tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de door de raad geautoriseerde programmabegroting. Daarbij gebruiken wij zowel de budgetspelregels die u, via de financiële verordening ex art 212, met het college heeft afgesproken, als ook de rechtmatigheidscriteria die de commissie BBV heeft vastgelegd. Uit het jaarverslag 2020 blijkt dat er bij vier programma's op de lasten een overschrijding heeft plaatsgevonden.

Omschrijving programma	overschrijding lasten
2. Sociaal domein	€ 1.005.388,-
3. Onderwijs	€ 168.718,-
4. Fysieke leefomgeving	€ 1.392.882,-
6. Duurzame ontwikkeling	€ 58.267,-

Het college heeft in de rekening de overschrijdingen op de lasten nader geanalyseerd op rechtmatigheid en de overschrijdingen op de investeringskredieten beoordeeld en waar nodig toegelicht (per programma en per activiteitengroep). In de jaarrekening 2020 is conform voorgaande jaren per programma en per activiteitengroep een detailanalyse tussen de begroting, begroting na wijziging en de werkelijk gerealiseerde baten en lasten opgenomen. Zie voor een volledige uiteenzetting paragraaf 3.3.3 van de jaarrekening 2020.

Wij kunnen ons vinden in deze analyse en de opgenomen toelichting; de verantwoorde overschrijdingen van de lasten zijn weliswaar in formele zin onrechtmatig, maar hoeven niet meegewogen te worden bij ons rechtmatigheidsoordeel.

Analyse overschrijding

Sociaal domein

De overschrijding van het programma Sociaal domein is veroorzaakt door hogere besteding inzake de Tozo-regeling en de hogere kosten op de individuele voorzieningen in natura in het kader van Jeugdwet. Tegenover de hogere Tozo staat een gelijke, hogere rijksvergoeding; de Jeugdwet zelf is 'open-einde regeling'.

Onderwijs

Uit de nadere beoordeling blijkt dat deze overschrijdingen voorkomen bij het activiteitengroepen Exploitatie Basisonderwijs en de Exploitatie Voortgezet Onderwijs. De rijksoverheid draait bijna volledig op voor de hogere lasten.

Fysieke leefomgeving

Deze overschrijding heeft grotendeels te maken met kosten van de grondexploitatie. Deze kosten zijn in de exploitatie verantwoord zonder in de begroting verwerkt te zijn. Uiteindelijk zijn deze kosten overgeboekt naar de voorraden, waardoor in de exploitatie exact hetzelfde bedrag als niet geraamde baten zichtbaar is. Verder heeft onderhoud meer gekost dan geraamd. Tegenover deze hogere kosten staat een eveneens hogere onttrekking uit het onderhoudsfonds, waardoor het effect op de exploitatie nihil is.

Wij zijn van mening dat de overschrijdingen niet verwijtbaar zijn en gaan ervanuit dat de raad bij het vaststellen van de jaarrekening 2020 deze overschrijding, alsmede ook de overige (onder- en) overschrijdingen en eventueel daarmee samenhangende onttrekkingen uit reserves alsnog autoriseert.

6.3 Financiële administratie

Vast onderdeel van de accountantscontrole is de beoordeling van de kwaliteit van de financiële administratie, alsmede de overige administratieve vastleggingen. Wij hebben bij de jaarrekeningcontrole 2020 de stand van zaken ten aanzien van tussenrekeningen en overlopende activa en passiva (transitoria), alsmede de mutaties in kredieten, reserves, voorzieningen en memoriaalboekingen beoordeeld. Wij hebben geconstateerd dat er geen achterstanden zijn in de financiële administratie. Balansposten, inclusief memoriaalboekingen, zijn in het algemeen onderbouwd met onderliggende specificaties.

Bij de toeristenbelasting plaatsen wij nog een kanttekening.

Een materieel deel van de opbrengst inzake toeristenbelasting wordt geïnd en afgedragen door Wagenborg Passagiersdiensten BV. Wagenborg laat de afdracht toeristenbelasting jaarlijks door een accountant controleren. Ten tijde van het afronden van onze controle was de goedkeurende controleverklaring bij de opgave toeristenbelasting 2019 beschikbaar. Aangezien in voorgaande jaren telkens een goedkeurende controleverklaring is ontvangen, nemen wij net als in voorgaande jaren de 'onzekerheid' (omdat de controleverklaring over 2020 nog niet beschikbaar is) niet mee in onze oordeelsvorming.

6.4 Jaarverslag en jaarrekening

Wij zijn van mening dat de jaarrekening en het jaarverslag voldoende inzicht geven in het over 2020 gerealiseerde resultaat en de financiële positie per 31 december 2020. Tevens wordt voldoende inzicht gegeven in de over- en onderschrijdingen die ten opzichte van de door de raad goedgekeurde programmabegroting hebben plaatsgevonden. In de toelichting op de jaarstukken is het resultaat nader geanalyseerd, waarbij per programma en programmaonderdeel wordt aangegeven wat de verschillen zijn met de geraamde baten en lasten. Conform de verslaggevingsvoorschriften zijn wij nagegaan of het jaarverslag tenminste de (minimale) wettelijk voorgeschreven informatie bevat en of de inhoud van het jaarverslag geen tegenstrijdigheden bevat met de jaarrekening.

Op basis van ons onderzoek hebben wij vastgesteld dat het jaarverslag niet in strijd is met de jaarrekening.

6.5 Rekening van baten en lasten

Het positieve, gerealiseerd resultaat over 2020 bedraagt € 1.055.722,- (2019: € 899.007,-) ten opzichte van een begroot resultaat van € 1.039.645,-. Dit resultaat laat zich als volgt nader verklaren:

(In € 1.000)	Begroting	Realisatie	Afwijking
Saldo baten en lasten	5.198	5.345	- 147
Saldo mutatie reserves	4.158	4.289	131
Gerealiseerd resultaat	1.040	1.056	-16

In het jaarverslag wordt per programma een uitvoerige toelichting gegeven op de verschillen per product. Daarnaast wordt in de inleiding van de jaarrekening de belangrijkste oorzaken van het resultaatverschil gepresenteerd en wordt in de toelichting op de rekening wordt de incidentele baten en lasten weergegeven. In het besluit waarmee u de programmarekening vaststelt, wordt het resultaat bestemd en wordt de gerealiseerde afwijking door uw raad geaccordeerd.

7 BALANS EN FINANCIËLE POSTIE GEMEENTE AMELAND

7.1 Ontwikkelingen en algemeen beeld

Wij hebben de stand van zaken met betrekking tot de vaste activa, alsmede de reserves en voorzieningen beoordeeld. In dit hoofdstuk geven wij onze bevindingen kort weer.

7.2 Overzicht financiële positie

Het eigen vermogen van de gemeente Ameland bedraagt ultimo 2020, inclusief het resultaat na bestemming, in totaal afgerond € 18 miljoen. Hiervan heeft € 14 miljoen betrekking op de bestemmingsreserves. In de onderstaande tabel is de financiële positie gespecificeerd:

(In € 1.000)	begin 2020	eind 2020	toe/afname
Algemene reserve	2.500	4.167	1.667
Bestemmingsreserve	10.572	14.136	3.564
Saldo rekening	899	1.056	157
Totaal eigen vermogen	13.971	19.359	5.388

De algemene reserve bedraagt ultimo 2020 bijna € 4,2 miljoen. De omvang van de algemene reserve is hoger dan door uw raad vastgestelde omvang van € 2,5 miljoen. Deze extra buffer is gevormd om de onzekerheden in kader van de Covid-19 af te dekken en is gevormd door het voordeelige exploitatieresultaat 2019 en de corona-compensatie van het Rijk.

Nota reserve en voorzieningen

Op grond van het BBV is het aan de raad om te besluiten over reserves en mutaties van reserves en in sommige gevallen eveneens wanneer het gaat over de voorzieningen. De raad stelt hiervoor een kader stellende nota en reserve en voorzieningen vast. Deze nota is bij uw gemeente verouderd. Wij hebben het college geadviseerd om de nota te actualiseren.

7.3 Stand van de voorzieningen

In de jaarrekening 2020 is onder de balanspost voorzieningen een bedrag van ruim € 1,77 miljoen verantwoord (2019: € 1,02 miljoen). Er zijn in 2020 geen nieuwe voorzieningen gevormd. De belangrijkste mutatie in de voorzieningen is de dotatie van € 553.318,- aan de nieuwe gevormde voorziening grondexploitaties.

7.4 Immateriële vaste activa

Vorig jaar zijn de geactiveerde voorbereidingskosten voor fase 1 van het project Woningbouw twv. € 76.720,- overgeboekt naar balanspost immateriële vaste activa. De realisatie van deze woningen staat inmiddels in de afrondingsfase. Tegelijkertijd is de voorbereiding van fase 2 van het project gestart. De raad heeft hiervoor in totaal € 460.000,- aan voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. In 2020 is € 35.355,- aan voorbereidingskosten gerealiseerd. Voor de nieuwbouw van de Stelp is in 2020 € 110.641,- aan voorbereidingskosten gerealiseerd. In totaal is ultimo 2020 op de balans een bedrag van € 286.071,- aan kosten geactiveerd.

Volgens het BBV geldt voor de voorbereidingskosten en kosten voor onderzoek een termijn van maximaal vijf jaar. Binnen deze termijn dienen de kosten in de grondexploitatie te worden ingebracht dan wel te worden verhaald of komen deze kosten alsnog te laste van de exploitatie. De verwachting is dat de dekking binnen deze termijn wordt geregeld.

7.5 Materiële vaste activa

Jaarlijks beoordelen wij van de materiële vaste activa, waaronder de belangrijkste investeringsmutatie en de toepassing van BBV. De balanswaarde van de activa bedraagt ultimo 2020 bedraagt € 23.725.219,-. Er is in 2020 voor € 3.955.251,- geïnvesteerd. Wij hebben van de belangrijkste investeringen de inkoopdocumentatie en waardering beoordeeld. Verder is sprake geweest van herubricering van materiële vaste activa (gronden/opstallen) naar de grondexploitaties. Zie ook paragraaf 7.5.

Interne overdracht naar het woningbedrijf

In 2020 is de 1e fase project woningbouw gerealiseerd. De eerste fase bestaat uit de realisatie van 17 woningen ten behoeve van het gemeentelijke woningbedrijf. Deze woningen staan voor € 2.016.728,- gewaardeerd onder de materiële vaste activa, onderdeel bedrijfsgebouwen. In totaal zijn 12 van de 17 woningen al opgeleverd, de verwachting is dat de overige vijf huurwoningen in juli 2021 opgeleverd kunnen worden. Hiermee worden in 2021 nog kosten verwacht. Wanneer deze woningen gereed zijn volgt een administratieve 'overdracht' naar het gemeentelijke woningbedrijf. Deze overdracht zal bestaan uit twee onderdelen, de grond en de bouwkosten.

Wij hebben het college geadviseerd om het effect van de vennootschapsbelasting op deze interne overdracht nader te laten onderzoeken door uw fiscaal adviseur.

Investeringsbudgetten 2020

Overschrijdingen van investeringsbudgetten dient door de raad te zijn geautoriseerd. Hiermee wordt toestemming gevraagd voor de besteding van het benodigde bedrag. Als de omstandigheden een autorisatie vooraf niet mogelijk maken, zal achteraf een begrotingswijzing moeten worden voorgelegd. Wij stellen vast dat bij de investering van twee strandunits een kredietoverschrijding van € 49.800,- heeft plaatsgevonden. Wij hebben vernomen dat de raad deze overschrijding achteraf zal autoriseren. Daarom nemen wij deze overschrijdingen niet mee als rechtmatigheidsfout.

7.6 Grondexploitaties

Bij de gemeente Ameland heeft de grondexploitaties een balansomvang van € 2,8 miljoen ultimo december 2020. Hierin is de totale verliesvoorziening van € 0,55 miljoen inbegrepen. De gemeente Ameland heeft momenteel negen lopende grondexploitaties. Hiervan zijn zes exploitaties nieuw geopend, hiervoor is € 1.218.182,- aan gronden overgeboekt vanuit de materiële vaste activa. Voor de realisatie van de exploitaties is in 2020 € 1.223.628,- aan kosten gemaakt.

Op 23 juni 2020 heeft de raad de herziene grondexploitatie formeel vastgesteld. Wij hebben van uw gemeente de onderliggende doorrekeningen en de gehanteerde uitgangspunten beoordeeld; feitelijk gaat het dan over de parameters die zo goed mogelijk worden ingeschat. De verwachte eindwaarden resp. contante waarde van de grondexploitaties en de verliesvoorzieningen zijn hierop gebaseerd. De uitgangspunten in de geactualiseerde grondexploitatie en de verwachte cijfers inclusief de bepaling van de hoogte van de verliesvoorziening zijn in de actualisatie verwerkt.

Parameters

De gehanteerde parameters zoals rente, inflatie, discontovoet, grondprijsonwikkeling en de looptijd van de grondexploitaties zijn naar onze mening marktconform en/of in lijn met de (verplichte) wijzigingen in het BBV (laatst gewijzigd 2016). Wij hebben vastgesteld dat hiermee bij de herziening rekening is gehouden.

8 SINGLE INFORMATION EN SINGLE AUDIT (SISA)

8.1 Algemeen

De verantwoording van ontvangen specifieke uitkeringen is als bijlage opgenomen in de jaarrekening. Hiervoor is een specifiek verantwoordingsmodel voorgeschreven. De bijlage is door ons conform de gegeven aanwijzingen van het Rijk gecontroleerd. Voor de hierbij eventueel geconstateerde bevindingen gelden op grond van artikel 5, lid 4 van het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) zwaardere rapporteringstoleranties dan de tolerantie, welke wij met uw raad zijn overeengekomen voor de controle van de jaarrekening. Wij hebben geconstateerd dat er voor de gemeente Ameland ten aanzien van de SiSa maar liefst 10 regelingen bij de jaarrekening 2020 een verantwoording met betrekking tot de voor een rijksbijdrage in aanmerking gebrachte bestedingen moet worden afgelegd.

8.2 Toenemend aantal regelingen

Er zijn dit jaar enkele wezenlijke veranderingen, die er mede toe leiden dat het aantal subsidieregelingen waarover Ameland zich moet verantwoorden groeit; van 5 naar 10 regelingen.

Ad-hoc regelingen

De coronacrisis en de Toeslagen-affaire bij de kinderopvang leiden tot rijksuitkeringen aan gemeenten: de Tozo-regeling (verdeeld over 3 tranches) is daar een voorbeeld van. De snelle invoering van deze regeling gaat deels ten koste van zorgvuldigheid. De wijze van verantwoorden is bij de opzet van de regelingen nog niet uitgewerkt en de mate van betrokkenheid van de accountant (diepgang, materialiteit) is nog onbekend. Dat is enerzijds logisch (de regelingen zijn gelet op de urgentie met grote spoed opgesteld), anderzijds lastig (is er wel voldoende nagedacht over beheersbaarheid en controle bij het Rijk?).

Minder decentralisatie-uitkeringen

De Algemene Rekenkamer heeft op rijksniveau kritiek geuit op de wijze waarop het Rijk decentralisatie-uitkeringen beschikbaar stelt aan onder meer gemeenten. Aan decentralisatie-uitkeringen horen door het Rijk, zeer beperkt of geen voorwaarden gesteld te worden, want ze zijn deel van de algemene uitkering. Nu het Rijk toch vaak aanvullende eisen stelt aan besteding van deze gelden, krijgen ze het karakter van subsidies en worden ze ondergebracht in de Sisa-systematiek. Onder meer door deze ontwikkeling moet de gemeente zich dit jaar specifiek verantwoorden over onder meer de Specifieke uitkering voor lokale Sportakkoorden (Regeling Sportakkoord).

Niet voor alle regelingen die nu onder de SiSa-systematiek geplaatst zijn nu al bestedingsgegevens in de SiSa-bijlage opgenomen. Het omzetten van rijksregelingen in gemeentelijk beleid vergt tijd, daarom zijn niet voor alle nieuwe regelingen al prestaties en bestedingen verantwoord.

Coördinatie van Waddenzee Werelderfgoed 2020 en 2021

De gemeente Ameland heeft een subsidie ontvangen van € 76.460,- in het kader van de specifieke uitkering voor Coördinatie van Waddenzee Werelderfgoed 2020 en 2021. Deze eenmalige subsidie is in samenwerking van het Rijk, de waddenprovincies en de eilandgemeenten tot stand gekomen. Met als doel om diverse taken en initiatieven van verschillende partners ten behoeven van het koesteren en goed benutten van het Werelderfgoed te coördineren. Gemeente Ameland is gekozen tot penvoeder en is verantwoordelijk voor de financiële verantwoording. In de SiSa-verantwoording 2020 is € 116.366,- aan kosten verantwoord.

8.3 Tabel van fouten en onzekerheden

Binnen uw gemeente hebben wij ten aanzien van de specifieke uitkeringen geen fouten of onzekerheden geconstateerd die de rapporteringtoleranties overschrijden. Daarnaast zijn naar onze mening de in de SiSa bijlage opgenomen gegevens deugdelijk tot stand gekomen. De door het CBS voorgeschreven model tabel van bevindingen hebben wij als bijlage bij dit rapport toegevoegd. Dit format dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli a.s. elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

9 OVERIGE BEVINDINGEN EN ACTUALITEITEN

9.1 Wet Normering Topinkomens (Wnt)

Met ingang van 2013 geldt voor topinkomens een meer dwingende regelgeving: de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector. Deze regelgeving verbiedt dat bestuurders in de (semi)publieke sector meer verdienen dan 100 procent van het ministersalaris en dwingt af dat de bezoldiging van topfunctionarissen wordt gepubliceerd. Deze publicatieplicht geldt niet alleen voor de jaarrekening, daarvoor worden gedetailleerde gegevens gevraagd; wij moeten er in onze controleverklaring een apart oordeel over geven. Door de gemeente wordt, zowel qua bezoldiging als publicatie.

9.2 Fraude

De accountant is wettelijk verplicht om alle ontdekte fraudes te melden aan het bestuur. De accountant is verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht, waarbij moet worden opgemerkt dat onze controle niet specifiek is ingericht op het ontdekken van fraude. Wij hebben zowel binnen het controleteam ('pre-auditgesprek') als met uw directie en college overleg gevoerd waarbij nadruk is gelegd op eventuele mogelijkheden van materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken en op preventieve maatregelen hiertegen. Wij hebben bij de interim-controle en eindejaarscontrole zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd op de werking van interne beheersingsmaatregelen en is gelet op significante en/of ongebruikelijke transacties in de financiële administratie (memoriaalboekingen, schattingen). Hierbij zijn ons geen signalen van (mogelijke) fraude bekend geworden.

9.3 Rechtmatigheidsverklaring

Over het verslagjaar 2021 dient het college (in 2022) een rechtmatigheidsverantwoording af te geven. De exacte invulling daarvan is formeel nog niet bekend, want de besluitvorming door het Rijk is nog niet afgerond, maar inmiddels is door concept-publicaties de uitwerking al grotendeels duidelijk. Vooralsnog heeft Ameland ervoor gekozen als 'slimme volger' te bezien hoe de verdere ontwikkeling bij het Rijk (ministerie van BZK, commissie BBV) verloopt, en haakt aan bij wet- en regelgeving en de praktische handvatten of uitwerkingen (bijv. vanuit de VNG).

Ook van de raad zal input verwacht worden voor dit proces. Want weliswaar legt het college verantwoording af over de rechtmatigheid, het is aan de raad om daar –voor zover ze dat nodig vindt– richting aan te geven. Daarvoor is onder meer het normenkader een hulpmiddel: nu nog een instrument om de accountant kaders mee te geven voor zijn controle, binnenkort ook om het college kaders mee te geven voor de rechtmatigheidscontrole

Voor de volledigheid vermelden wij nog dat de commissie BADO heeft weergegeven om uit te gaan van een groeimodel, het hoeft niet in een keer volmaakt. Verstandig om dit mee te nemen in de ontwikkelingen, zeker ook omdat nog onduidelijk is wanneer de wetsvoorstellen feitelijk worden bekrachtigd

10 CONCLUSIE

10.1 Geconstateerde fouten en onzekerheden getrouwheid en rechtmatigheid

Uit onze werkzaamheden zijn geen andere controleverschillen gebleken dan hierna genoemd, die hebben geleid tot aanpassing van de jaarrekening en die afzonderlijk groter zijn dan de goedkeuringstoleranties. De belangrijkste controleverschillen ten aanzien van de getrouwheid en rechtmatigheid zijn:

- de resultaten vanuit de VIC ten aanzien van de (Europese) aanbestedingen. Dit levert een totale rechtmatigheidsfout op van € 204.000,-;
- onzekerheid met betrekking tot de toekenningen in kader van de Regeling Uitwonende Studenten (TUS). Wij merken € 18.154,- aan als onzeker.

De fouten en onzekerheden inzake rechtmatigheid en getrouwheid blijven onder de 1% voor fouten (€ 300.000,-) resp. 3% onzekerheden (€ 900.000,-) voor goedkeuringstolerantie.

10.2 Controleverklaring

Wij hebben het college van burgemeester en wethouders van uw gemeente gemachtigd onze controleverklaring bij de jaarrekening 2020 van uw gemeente op te nemen. Onze oordelen zoals opgenomen in deze controleverklaring zijn als volgt:

Oordeel	Strekking
De getrouwheid	Goedkeurend
De rechtmatigheid	Goedkeurend

Hierbij zijn wij ervan uitgegaan dat de raad de nu overgelegde jaarrekening ongewijzigd vaststelt. Indien er nog wijzigingen worden aangebracht in de definitieve vorm van de jaarrekening 2020 dienen wij deze te beoordelen alvorens onze controleverklaring hierbij mag worden opgenomen.

Uit hoofde van onze controletaak hebben wij de financiële gegevens in de jaarrekening gecontroleerd. Naast de jaarrekening wordt er een jaarverslag, zijnde de verantwoording over de beleidsbegroting en financiële begroting, ter vaststelling aan uw raad aangeboden. De in de het jaarverslag opgenomen kengetallen en toelichtingen daarop hebben wij niet gecontroleerd.

De belangrijkste aanbevelingen naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2020 van de gemeente Ameland zijn (met een verwijzing naar de paragraaf in dit rapport):

- opstellen van VIC-plan (3.1);
- beoordeling Tozo – 2021 (4.1);
- actualiseer nota reserve en voorzieningen (7.3);
- laat de interne overdracht van de huurwoningen naar gemeentelijk woningbedrijf op fiscale aspecten beoordelen (vpb);
- vraag aanvullend investeringskrediet aan bij de raad (7.4);
- ga na welke stappen nodig zijn om te komen tot een goede borging van de rechtmatigheidsverklaring van het college in 2021 (7.5).

Wij melden wel dat op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 213 lid 3 onder d Gemeentewet het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Wij hopen u met vorenstaande van dienst te zijn geweest en zijn graag tot een nadere toelichting bereid.

Hoogachtend,
Ipa-Acon Assurance B.V.

Was-getekend: mr. drs. J.C. Olij RA

Bijlage 1: Tabel van bevindingen SiSa bijlage

Bijlage 1: Tabel van bevindingen SiSa bijlage

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

TABEL VAN FOUTEN EN ONZEKERHEDEN 2020

Berichtgeverinformatie

Type overheidslaag:	gemeente
Naam berichtgever:	Ameland
Berichtgevercode¹	0060
Rapportage-periode:	2020

Controleverklaring

Strekking controleverklaring rechtmatigheid	goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid	goedkeurend

Vindplaats

Deze tabel is in het rapport van bevindingen van de accountant te vinden op pagina: 21

Fouten en onzekerheden 2020

nr	Specifieke uitkering	fout, onzekerheid of formele onrechtmatigheid	financiële omvang (in €)	toelichting
B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek			geen opmerkingen
C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik			geen opmerkingen
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)			geen opmerkingen
E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden)			geen opmerkingen
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet - gemeentedeel 2020			geen opmerkingen
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeentedeel 2020			geen opmerkingen
G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2020			
	- Tozo 1: identificatie			geen opmerkingen
	- Tozo 1: fundamentele rechtmatigheidseisen			geen opmerkingen
	- Tozo 1: belangrijke rechtmatigheidseisen			geen opmerkingen
	- Tozo 2: identificatie			geen opmerkingen
	- Tozo 2: overige rechtmatigheidseisen			geen opmerkingen
	- Tozo 3: identificatie			geen opmerkingen
	- Tozo 3: overige rechtmatigheidseisen			geen opmerkingen
	- Omvang vorderingen levensonderhoud Tozo 1			geen opmerkingen
H4	Specifieke uitkering Sport			geen opmerkingen
H8	Regeling Sportakkoord			geen opmerkingen
L9	Incidentele specifieke uitkering voor coördinatiepromotie van Waddenzee Werelderfgoed			geen opmerkingen